

Joh. 6:24-35

Ihmiset nousivat veneisiin ja lähtivät Kapernaumiin etsimään Jeesusta.

He löysivät Jeesuksen järven toiselta puolelta ja kysyivät häneltä: "Rabbi, milloin sinä olet tullut tänne?" Jeesus vastasi: "Totisesti, totisesti: ette te minua sen tähden etsi, että olette nähneet tunnustekoja, vaan siksi, että saitte leipää ja söitte itsenne kylläisiksi. Älkää tavoitelko katoavaa ruokaa, vaan katoamatonta, sitä, joka antaa ikuisen elämän. Sitä teille antaa Ihmisen Poika, sillä Isä, Jumala itse, on merkinnyt hänet sinetillään." He kysyivät: "Mitä meidän tulee tehdä, että tekomme olisivat Jumalan tekoja?" Jeesus vastasi: "Uskokaa häneen, jonka Jumala on lähettänyt. Se on Jumalan teko."

He sanoivat Jeesukselle: "Minkä tunnusteon teet, että me sen nähtyämme uskomme sinuun? Mitä sinä teet? Meidän isämme söivät autiomaassa mannaa, niin kuin kirjoituksissa sanotaan: 'Hän antoi taivaasta leipää heille syötäväksi.'" Tähän Jeesus vastasi: "Totisesti, totisesti: ei Mooses teille antanut taivaasta leipää, vaan todellista taivaan leipää teille antaa minun Isäni. Jumalan leipä on se, joka tulee taivaasta ja antaa maailmalle elämän."

He sanoivat: "Anna meille aina sitä leipää." Jeesus sanoi: "Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan."

Jos voisimme kysyä muinaisilta israelilaisilta "Mitä on manna?", olisi vastaus ensi alkuun hämmäntävä. He nimittäin vastaisivat muutta mutkitta: "Mitä se on?"

Tämä hämmennys kuitenkin kaikkoo, kun ymmärrämme, että kyseessä on eräänlainen sanaleikki. Heprean kielen sana 'manna' on jo itsessään kysymys. Se juontaa juurensa israelilaisten kysymyksestä erämaassa: "Man hu? - Mitä tämä on?" Tähän Mooses sanoi: "Se on leipää, jonka Herra on antanut teille ruoaksi" (2 Moos 16:15).

Koska manna tarkoittaa kirjaimellisesti ihmettelevää kysymystä "Mitä tämä on", joutuu tietämätön kysyjä hullunkuriseen tilanteeseen. Kun hän kysyy manna-sanalla "mitä tämä on?", siihen israelilainen heittää yksinkertaisesti "Noh, mitä se on?" Ilman tulkin apua voisi inttäminen jatkua pitkään ennen kuin totuus selviäisi. Muussa tapauksessa 'Mitä tämä on, mitä tämä on' -keskustelu saattaisi jatkua iäisyysiin.

Man hu? - Mitä tämä on? Näin kyselivät myös ihmiset päivän evankeliumissa. He ihmettelivät sitä, mikä mies Jeesus oikein oli. Hauskasti sattuen englannin kielessä äänteellisesti samalta kuulostava 'Man who?' tarkoittaa juuri kysymystä "Kuka mies?" Tätä he porukalla kyselivät toisiltaan ja Jeesukselta: kuka mies tämä on? Manna-ruokaakin he toivoivat Jeesuksen heille toimittavan, jotta saisivat syödä vatsansa kylläisiksi. Jeesus aisti, että juuri tämä oli heidän päällimmäinen motiivinsa, ei suinkaan hänen tunnustekonsa ja opetuksensa. Tästä hän antaa heille tiukan moitteen: "Totisesti, totisesti: ette te minua sen tähden etsi, että olette nähneet tunnustekoja, vaan siksi, että saitte leipää ja söitte itsenne kylläisiksi."

Päivän evankeliumissa eräällä tapaa toistuu Vanhan testamentin kertomus manna-ihmeestä. Kun israelilaiset olivat huuli pyöreänä kohdattuaan mannan, oli kansa sitä samaa Jeesuksen edessä. Molemmassa tilanteissa kansa ei tiennyt, mitä tapahtui. Mooses selitti taivaallisen mannan olevan leipää, jonka Jumala oli kansalleen lahjoittanut. Jeesus puolestaan puhui kansalle, että myös hän oli leipä, Elämän leipä, jonka Jumala oli maailmaan lähettänyt. Vaikka manna oli tullut Jumalalta, oli Jeesus kuitenkin paljon enemmän. Manna ei antanut ikuista elämää ja lopulta se loppui. Jeesus sen sijaan tuli pysyväksi ravinnoksi: antamaan iankaikkisen elämän ja viemään hengellisen nälän pois. Hän sanoi: "Minä olen elämän leipä. Teidän isänne söivät autiomaassa mannaa, ja silti he ovat kuolleet. Mutta tämä leipä tulee taivaasta, ja se, joka tätä syö, ei kuole. Minä olen tämä elävä leipä, joka on tullut taivaasta, ja se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti" (Joh 6:48-51).

"Ihmiset nousivat veneisiin ja lähtivät Kapernaumiin etsimään Jeesusta."

Veikkaan, että monissa kirkollisissa saarnoissa päivän evankeliumin ihmiset on kuvailtu ymmärtämättöminä ja vain omaa vatsaansa ajattelevina. Itse haluaisin ajatella toisin. He tekivät kuitenkin sen tärkeimmän aloitteen: he lähtivät etsimään Jeesusta. On totta, että heidän motiivinsa olivat aluksi arveluttavat: he halusivat Jeesuksen tekevän heille pelkästään ruokkimisihmeen. Mutta voiko heitä tästäkään kovasydämisesti syyttää: emmekö olisi itse nälissämme tehneet prikulleen samoin? Kertomuksessa ainakin jotkut oppivat lisää Jeesuksesta ja pysyivät häneltä todellista taivaan leipää: *"Anna meille aina sitä leipää"*, he sanoivat Vapahtajalle. Toissijainen syy vei heidät pelastuksen äärelle, turhaan eivät he tulleet. Ehkä osalle jäi aito uskon siemen itämään, vaikka myöhemmin Johannes kertookin, että monet käänsivätkin Jeesukselle selkänsä. Joka tapauksessa yksikin kääntynyt olisi ollut Jeesuksen saarnaan väärti.

Lähtivät etsimään – näin tulee meidänkin tehdä. Etsiä Jeesusta ja ennen kaikkea löytää hänet. Joskus tie hänen luokseen vie leivänmuruja seuraten. Silloin olemme yksipuoleisia leipä-uskovia: tahdomme saada vain vatsamme täyteen. Ajattelemme omaa etuamme, olemme pinnallisia ja yritämme kontrolloida Jumalan lahjoja kuten kansa yritti vaatiessaan Jeesukselta ruokkimisihmettä. Monen nuoren kristityn – en tarkoita tässä pelkästään fyysistä ikää – ajattelutapa voi olla tällainen. Omat tarpeet ovat keskiössä, ei Jeesus. Kun Jumala ei vastaa tai tottele, hänelle suututaan. Yksipuoleinen leipä-uskovainen jää vauva-asteelle pysyvästi. Pieni vauva on suloinen, kuten kummipoikani Nooa, mutta 33-vuotias vauva on jo varsin kamala näky. Herra toivoo, että kasvamme kristittyinä ja vartumme pelastukseen. Siihen tarvitaan rukiista Sanan ruokaa. Heprealaiskirjeessä sanotaan: *"Jokainen, jota vielä ruokitaan maidolla, on pikkulapsi, eikä sellainen kykene ottamaan vastaan syvällistä opetusta. Vahva ruoka on tarkoitettu aikuisille. He ovat totuttaneet aistinsa siihen ja harjaannuttaneet ne erottamaan hyvän ja pahan"* (5:13-14).

Jeesus ei näe siinä mitään pahaa, että pyydämme häneltä päivittäisiä tarpeita. Saammehan yhdessä Isä meidän -rukouksessakin pyytää *"Anna meille meidän jokapäiväinen leipämme."* Tähän kuuluu leivän lisäksi kaikki se, mitä ruumiimme ravinnokseen ja muuten välttämättä tarvitsee (Katekismus). Ei ole siis väärin pyytää vaikka terveyttä, menestystä työelämässä tai varjelusta matkoille. Näin tuleekin tehdä, totta kai! Mutta yksipuoleinen leipä-uskovainen tekee vain ja ainoastaan tätä. Silloin mennään pahasti pieleen. Uskoisin, että juuri tämä sai Jeesuksenkin tuskastumaan kansalle. Toki hän mielellään olisi heitä ruokkinut ja hoivannut, mutta kun hän olisi tahtonut antaa heille paljon enemmän, niin sitten heitä ei enää kiinnostanutkaan. Jeesusta suututti, kun he eivät olleet kiinnostuneet siitä, mitä varten hän oli tullut maailmaan ja mitä yksin hän saattoi antaa: syntien sovituksen, kääntymyksen Jumalan puoleen ja iankaikkisen elämän. Eivät he halunneet kuulla kuninkaasta, joka voittaisi kuoleman, synnin ja Saatanan vallan, ja joka uhraisi itsensä ristillä ja nousisi pääsiäisiäisenä kuolleista. Tämä ei ottanut tulta alleen, kristillinen ydinsanoma. Mutta juuri armon ja rakkauden yltäkylläisyyden hän tuli tuomaan maan päälle: *"Minä olen tullut antamaan elämän, yltäkylläisen elämän"* (Joh 10:10).

Man hu, mitä tämä on? Näin kysymme itseltämme ja Jeesukselta eritoten näin paastonaikana. Pyydämme, että voisimme nähdä Jeesuksen ristintien todellisen rikkauden ja koko täyteen. Rukoilemme, ettemme vain ajattelisimme aineellisia tarpeitamme täällä materiaalisen yltäkylläisyyden keskellä. Tahdomme olla monipuolisia leipä-uskovia, jotka kyllä tuovat kaikki tarpeensa, osin itsekkäätkin, Taivaan Isän tietoon. Mutta ennen kaikkea tuomme Jumalalle avoimet sydämemme ja pyydämme, että hän ruokkisi meitä todellisella taivaan leivällä. Ainoastaan sen kautta voimme elää ikuisesti. Tämä asenne tekee meistä Jumalan tahdon mukaisia leipä-uskovia. Silloin olemme kiinni Jeesuksessa, Elämän leivässä. Ehtoollisalttarille polvistuvalle seurakunnalle Jeesus Kristus sanoo tänäänkin: *"Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan."*